

Аненков І. А.

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник:

Солончук І.В. ст.. викл., ФСП

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Особливості цивільного провадження у Верховному Суді України(у порівнянні з іншими видами проваджень)

Рух справи по інстанціям судової системи- дуже складна процедура. І останньою ланкою є Верховний Суд України, який здійснює перегляд справи усіх видів проваджень,кожен з яких має свої особливості. Перегляд справи Верховним судом у різних провадженнях пройшов великий шлях, за якого відбулося багато змін у законодавстві .

.Згідно зі ст. 125 Конституції України та ст. 17 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» ВСУ є найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції. [2]

Законодавство цивільного процесу вперше виявило роль Верховного Суду України у справах цивільної юрисдикції, а саме повноваження під час касаційного перегляду справи і перегляду справи за винятковими обставинами.А підстави для такого перегляду справи за винятковими обставинами були:застосування того самого положення закону, або його застосування всупереч нормам Конституції України, а також якщо у зв'язку з цими рішеннями міжнародна судова установа, юрисдикція якої визнана Україною, а також встановлення факту порушення Україною міжнародних зобов'язань.[1]

Верховний Суд України робить перегляд судових рішень у кримінальних справах лише з наведених підстав (ст. 445 КПК), при цьому законодавець надав важливе застереження, яке передбачене ч. 2 цієї статті про те, що перегляд судових рішень не допускається, якщо порушується питання з метою застосування закону про більш тяжке кримінальне правопорушення, збільшення обсягу обвинувачення, чи інші підстави погіршення становища засудженого. Не допускається перегляд виправдовувального вироку, а також ухвали чи постанови про закриття справи.[4]

На практиці господарського судочинства ,при перегляді рішень Вищого господарського суду України Верховним Судом України, останній був обмежений статтею 111¹⁸ ГПК колом повноважень, однак Верховний Суд України вийшов за межі закріплених процесуальним законодавством повноважень У зв'язку з цим наведений у ст. 111¹⁸ ГПК перелік наслідків розгляду касаційної скарги на постанову Вищого господарського суду України не вважався правовою перешкодою для виходу за межі повноважень Верховного Суду України.[5]

Згідно із п. 1 ч. 1 ст. 360³ ЦПК, суд має право прийняти постанову про повне або часткове задоволення заяви. При застосуванні даного повноваження та скасуванні судових рішень, суд зобов'язаний викласти мотиви скасування, зазначити, які саме положення законодавства слід було б належним чином застосовувати. Якщо Верховний Суд України установить, що судові рішення по справі, яка переглядається, є незаконним, він скасовує його повністю або частково і направляє справу на новий розгляд до суду касаційної інстанції.[1]

Однією із особливостей постанови Верховного Суду України при розгляді ним цивільної справи є судові акти,які не підлягають оскарженню і набувають чинності з

моменту їх проголошення. Рішення Верховного Суду України, яке було прийняте після розгляду заяви про перегляд судового рішення за використанням тих самих норм матеріального права судами касаційної інстанції, є обов'язковим для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують нормативно-правовий акт із такою нормою, та для всіх судів України. За законом, несеється відповідальність за невиконання судових рішень.

Президент України Петро Порошенко підписав проект змін до законодавства, які стосуються формування складу та роботи нового Верховного суду. Глава держави підписав проект закону в ході засідання Ради з питань судової реформи.[6]

У державі почалась судова реформа після набрання чинності змін до Конституції України та Закону «Про судоустрій і статус суддів». Відповідно до цих змін, Верховний суд став вищим судом в Україні, а судді будуть обиратися тільки за відкритим конкурсом. Конкурс буде проведений на 120 вакантних місць.

Отже, роль Верховного Суду стосовно цивільного провадження є вагомою і має свої особливості. Його роль дуже схожа між собою у багатьох видах провадження, але має дуже багато особливостей у кожному, які навелися вище. Після змін, Верховний Суд став вищим судом, а судді будуть обиратися тільки за відкритим конкурсом. Хто знає, до чого призвели такі зміни, і чи будуть вони стабільними у майбутньому. Але будемо сподіватись, що реформи відкрили шлях до більш об'єктивного, компетентного, та професійного суду.

Список використаної літератури:

1. Цивільний процесуальний кодекс: чинне законодавство за змінами та доповненнями станом на 1 листопада 2016 р.: К. Паливода А. В. 2016

2. Закон України "Про судоустрій і статус судів": від 02.06.2016 № 1402-VIII (Редакція станом на 05.01.2017)

3. Конституція України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 30 вересня 2016 р. К.: Паливода А. В., 2016.

4. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13.04.2012 № 4651-VI (Редакція станом на 14.04.2017)

5. Господарський процесуальний Кодекс України: від 06.11.1991 № 1798-XII (Редакція станом на 05.10.2016)

6. [Електронний ресурс] - <http://www.5.ua/polityka/poroshenko-pidpysav-zminy-do-zakonodavstva-shchodo-formuvannia-ta-roboty-novoho-verkhovnoho-sudu-141352.html>